
Diari Oficial

---

del

Consell General

Núm. 11/2021 -18 pàgines

Sessió ordinària del dia 6 de maig del 2021

El dia 6 de maig del 2021, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 43/2021, que és el següent:

Punt Únic: Preguntes al Govern amb resposta oral, (segons llistat annex).

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero
M. I. Sr. Marc Magallon Font
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí

M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredo
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

S'ha excusat l'absència del M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells.

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Maria Ubach Font, ministra d'Afers Exteriors; Jordi Torres Falcó, ministre d'Ordenament Territorial; Víctor Filloy Franco, ministre d'Afers Socials, Habitatge i Joventut; Sílvia Calvó Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Joan Martínez Benazet, ministre de Salut i Judith Pallarés Cortés, ministra de Funció Pública i Simplificació Administrativa.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.01h)

La Sra. síndica general:

Demanaria a la Sra. Susana Vela Palomares, secretaria de torn de la Sindicatura, de procedir a donar lectura de l'ordre del dia, si us plau.

La Sra. Susanna Vela:

Sí, gràcies senyora síndica.

Punt únic: Preguntes al Govern amb resposta oral.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

Punt únic: Preguntes al Govern amb resposta oral.

Us recordo que segons disposa l'article 131 del Reglament del Consell General, el temps total per substanciar una pregunta incloent també la rèplica i la dúplica no pot excedir de vuit minuts, dividits en parts iguals, i que finalada la resposta del membre del Govern, si el conseller general que ha formulat la pregunta ho sol·licita, la síndica general li concedirà la paraula per un minut per repregunta per tal que pugui formular fins un màxim de quatre repreguntes estrictament sobre la mateixa matèria.

La síndica general concedirà la paraula per un minut a la resta de consellers generals que ho demanin, per tal que formulin fins a dues repreguntes estrictament sobre la mateixa matèria.

El membre del Govern disposarà per a la resposta del mateix temps.

Procedirem, doncs, amb la primera pregunta.

Pregunta número 1.

1. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Jordi Font Mariné, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 27 d'abril del 2021, relativa a la construcció d'una rotonda a la Carretera General número 1 a l'altura de la Borda Sabaté.

Fou registrada amb el número 392 i s'ha publicat en el Butlletí número 43/2021 del 27 d'abril.

Exposa la pregunta el Sr. Jordi Font Mariné.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

Vist que el gener del 2017 el Govern va rebutjar la petició d'una rotonda d'accés al Punt de Trobada, malgrat que els treballadors del centre comercial havien presentat aquesta sol·licitud avalada per 12.000 signatures;

Vist les darreres notícies que indiquen que el Govern construirà una rotonda per accedir al Punt de Trobada a l'altura de la Borda Sabaté, tal hi com va ser reivindicada pels treballadors del centre comercial, ara tancat;

Vist que el Consell de Ministres del 21 d'abril passat va aprovar la inclusió, en el Pla sectorial d'infraestructures viàries, de la nova rotonda a la Carretera General 1 a l'altura de la Borda Sabaté, és a dir, a l'antic Punt de Trobada;

Es demana:

Quines circumstàncies o quina circumstància han canviat que ha fet que el Govern hagi canviat de parer en relació amb la necessitat de construir aquest punt rodó en aquest indret?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Font.

Respon pel Govern senyor Jordi Torres.

El Sr. Jordi Torres:

Gràcies, senyora síndica.

Sr. Font, per resumir de manera molt ràpida, no ha canviat res.

Però ara li donaré l'explicació per la qual no ha canviat res.

La vostra pregunta compara una decisió del Govern del gener del 2017 amb una altra decisió del Govern del gener del 2021. I em veig a manifestar-vos que incorreu en un error, sens dubte involuntari, perquè la decisió del 2017 i la del 2020 no es refereixen al mateix cas concret. En efecte, en la vostra pregunta us referiu explícitament a la rotonda en la qual de la sol·licitud que els treballadors van fer al 2016 i que era la rotonda que estava just al davant del Punt de Trobada. I aquí evidentment recolzada, com bé ha dit, per 12.000 signatures. I transcriu literalment el que deia: "Demaneu que vulguin adoptar les decisions escaients per construir una rotonda a la Carretera General 1 quilòmetre 3 per permetre tant l'accés com la sortida del centre comercial E. Leclerc Punt de Trobada en els millors terminis." Així, doncs, la petició presentada pels treballadors del Punt de Trobada a finals del 2016 es referia a una rotonda destinada als moviments directes d'entrada i sortida del centre comercial i sense cap altra finalitat. Tal

rotonda, raonablement, hauria de ser situada davant del centre comercial. Per contra, si consulteu el decret del 21 d'abril d'enguany pel qual s'aprova el complement segon del Pla sectorial de noves infraestructures viàries, al plànol que l'acompanya podeu observar que la rotonda del 2021 a la que us referiu no està emplaçada davant del Punt de Trobada, sinó 150 m. més a baix, en el sentit cap a la frontera del riu Runer. Així, doncs, la rotonda que el Govern ha aprovat el 2021 amb el nou Pla sectorial d'infraestructures viàries i la que no es va considerar adient el gener del 2017 són diferents. No són la mateixa rotonda. Es tracta de dues rotondes situades en dos emplaçaments clarament diferents entre si i amb funcionalitats també clarament diferents.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Torres, per la rèplica.

Senyor Font.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

Bé, agraeixo l'aclarificació que avui he pogut comprovar gràcies a que —almenys ha servit d'alguna cosa la pregunta— hàgiu publicat en un mitjà de comunicació o almenys jo ho he vist aquí, bona part del que avui jo us volia demanar, és a dir, l'emplaçament exacte de la rotonda, etcètera, etcètera.

Però bé, la qüestió no és ben bé aquesta. I jo voldria donar més voltes a l'assumpte, perquè en aquests moments ens preocupa molt a la ciutadania en general el fet de voler resoldre problemes de tràfic amb improvisacions més o menys encertades, perquè, en general, tenen més inconvenients que avantatges.

Quan a una rotonda hi incorpores un semàfor o bé hi juxtaposes uns passos zebra, els efectes més importants que té el fet de construir una rotonda queden minvats.

Per altra banda, també, tenim per costum de construir rotondes on els radis de circulació són massa poc estudiats, al nostre entendre. Només hem de veure l'última que s'ha fet a la Massana, perquè realment les virtuts d'un punt rodó o d'una rotonda es vegin realment explotades com cal, vaja. És a dir, l'efecte que busques quan crees una rotonda és per dinamitzar el trànsit, a demés de poder fer els canvis de direcció. Quan hi poses aquestes pertorbacions al voltant, minves totalment els efectes que tenen les rotondes.

Val a dir que quan el trànsit està aturat, saturat, com sovint passa a la zona de què estem parlant, que s'ha de fer aquesta rotonda, els seus efectes, pràcticament,

ja sigui rotonda ja sigui cruïlla, ja sigui semàfor, queden pràcticament anul·lats.

També voldria recordar aquí que vostè, en una de les seves primeres intervencions d'aquesta legislatura, ens va assegurar que havia arribat a un acord amb les autoritats duaneres o policials, no sé exactament a quina de les dos correspon, per afavorir que els dos carrils que hi ha en els dos sentits per creuar el punt fronterer, quan hi hagués saturacions, s'activarien. He de dir que, en aquests temps que han corregut darrerament, no hi ha hagut gaire afluència de tràfic i no hem pogut comprovar-ho. Però en general, jo, que per sort o per desgràcia hi transito sovint per aquesta duana, veig que allò que ens va dir de moment no funciona. Per la qual cosa, per molta inversió que fem en rotondes, cruïlles, etcètera, els efectes es veuran minvats, perquè si la circulació no és fluïda, ja pots tenir la millor rotonda que vulguis, que això no quedarà resolt.

Jo voldria dir també que ara s'ha construït una rotonda, i vostè ens ha donat unes explicacions que són certament aclaridores i que em tranquil·litzen, perquè no és una rotonda per donar accés directament al Punt de Trobada, sinó que és una rotonda per agilitzar la circulació i per sobretot per facilitar el canvi de sentit de la circulació. Per això, no té tanta importància que estigui situada davant del centre i crec que té molta més importància i és molt més viable que estigui una mica més avall. Al nostre entendre és la solució que s'ha trobat en aquests moments, però he de dir que en aquest tram de Sant Julià fins a la frontera aquesta, si no m'erro, si comptem des del centre de Sant Julià, serà la quarta o la cinquena rotonda i amb això encara no solucionem els problemes que hi ha en aquest tram, que després potser a les repreguntes en tornarem a parlar, no?

He de dir...

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant, senyor Font, per...

El Sr. Jordi Font:

Acabo, sí

He de dir que aquesta rotonda estarà situada a 700 m més o menys de la posterior i a 700 m de la següent, és a dir que veig que heu calculat el mig i aquest criteri és interessant sobretot per facilitar el que jo dic, que és el canvi de sentit. Però aquesta rotonda facilitarà això, però tenim l'entrada del centre comercial, a l'altre costat tenim l'entrada, pel moment, només de la Deixalleria, 350 m més avall hi ha hagut una fàbrica que ara em sembla que està en desús, que en deien la

fàbrica del sucre, i hi ha una indústria a mà dreta, etcètera, etcètera.

És a dir, després a les repreguntes ja li demanaré més coses entorn a aquest sector.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor conseller, per la dúplica.

Senyor Torres.

El Sr. Jordi Torres:

Gràcies, senyora síndica.

Per acabar una miqueta amb el meu exposat inicial, doncs voldria fer menció a la resolució que es va fer als treballadors que havien aportat les 12.000 signatures al Govern.

I aquí, una de les quals era que no es podia fer davant del centre comercial, perquè només beneficiava un interès particular. I hi havia unes raons de geometria també, com bé comprendreu per l'amplada que hi havia en aquella zona; també la coherència urbanística i el desenvolupament territorial. És evident que si estigués situada més avall aquesta rotonda, podrà donar accés a la riba dreta del riu. I al final de la resolució dèiem molt clarament que: "pels motius indicats, el Govern plantejarà una futura nova rotonda a les proximitats del centre comercial, a pocs centenars de metres, que si bé no permetrà directament els moviments d'entrada i sortida a l'establiment, probablement disminuirà la longitud, el temps del recorregut que hauran de dur a terme els vehicles que efectuin algun dels dos moviments i, en aquest sentit, millorarà l'accés al centre comercial". I això estava transcrit literalment de la resolució que es va donar a aquelles signatures, és a dir, per exposar aquí, que amb el plantejament inicial de la seva pregunta es veu clarament que el Govern no ha fet cap canvi de posicionament del que va dir al 2016 o 2017 i del que ha dit ara al 2021 amb el nou Pla Sectorial d'Infraestructures Viàries.

Quins beneficis pensem que aportarà a la ciutadania la construcció d'aquesta rotonda a la proximitat d'aquest centre? I ho resumeixo, a més, amb poques paraules. Ecurçarà respecte a la situació en 2 km el trajecte dels vehicles dels usuaris, treballadors del centre comercial que surtin d'aquest i es dirigeixin cap a la resta del nostre país. Conseqüència també: disminuirà el temps de recorregut, el consum de carburant i les emissions de gasos contaminants, i també disminuirà la probabilitat de formar cues, perquè traurem vehicles que ara mateix havien de baixar doncs fins a la rotonda de l'Olivera per tornar a pujar, i alleugerirem la congestió viària. I

possibilitarà de forma funcionalment correcta connectivitats futures amb la riba dreta, com bé us he dit.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies, senyor Torres.

Iniciem el temps de les repreguntes.

Primera pregunta, senyor Font.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

No es pensi, senyor ministre, que vulgui criticar el fet que es faci una rotonda allà, perquè hi estic totalment d'acord. Vull dir, lo que em sembla una miqueta fora de lloc, potser, i és el que intentaré demostrar amb les meves preguntes i corroborar, si més no, és que el procediment no ens ha semblat el correcte, és a dir, la urgència d'aquesta rotonda encara era més gran en el seu moment i haguessin pogut agafar la decisió llavors, que hi havia el centre en funcionament i ara no hi és, malauradament, però hi tornarà a ser. Ja ho sabem, no hi ha cap problema.

A veure, jo el que voldria saber com a complement d'informació i aquesta sí que no l'he pogut treure d'enlloc, és: a qui se li ha adjudicat el projecte? Per quin import? A través de quin concurs? I quin ha estat l'encàrrec concret? L'encàrrec concret ja casi ha quedat clar, perquè ens l'ha explicat vostè, però lo que no sabem és si s'ha fet una adjudicació de projecte amb "*appel d'offre*" com diuen els francesos o s'ha fet una adjudicació de projecte a dit, a qui s'ha fet i amb quin cost s'ha fet aquesta adjudicació de la creació del projecte.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Font.

Senyor Torres.

El Sr. Jordi Torres:

Gràcies, senyora síndica.

Vostè em diu dels procediments... es a dir, nosaltres, des del primer moment en què es va eliminar el giro a l'esquerra en aquell indret, quan vam rebre les firmes, des d'aquells primers moments ja vam començar a negociar amb la propietat, perquè justament la rotonda que es fa a proximitat del Punt de Trobada al cap pont, una part del cap pont d'aquesta rotonda s'ha de situar del costat de Borda Sabaté, qual cosa es va necessitar una negociació amb la propietat molt

llarga. Fins i tot aquí he portat un resum de les trobades que havíem fet amb la propietat. L'any 2018 ens vam reunir més de set vegades amb la propietat, negociant, i l'any 2019, unes nou vegades. Al final de l'any 2019 es va tancar aquest acord, lo que passa és que en aquell moment, com bé sap, hi va haver uns canvis de mandats dels comuns i llavors va reprendre aquest dossier el nou Comú entrant de Sant Julià de Lòria, de Tercera Via. I llavors, amb el cònsol de Sant Julià, va ser el mateix cònsol doncs qui va firmar aquest conveni juntament amb la propietat de Borda Sabaté. I, aquí, dir-li que efectivament nosaltres no vam deixar en cap moment de treballar perquè aquesta rotonda fos possible des del primer moment, fos qui fos qui estigués ocupant el centre comercial del Punt de Trobada.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Torres.

Senyor Font, segona repregunta.

El Sr. Jordi Font:

Sí, gràcies.

Jo no sé si gastar una repregunta per demanar-li que em respongui a la pregunta, perquè el que jo li he demanat al senyor ministre no m'ho ha respost. Vol que la torni a formular? O hi ha algun altre sistema per no gastar una pregunta debades.

La Sra. síndica general:

Torni a preguntar

El Sr. Jordi Font:

Ho torno a fer?

El Sr. Jordi Torres:

Per mi no cal, senyora síndica.

Ara quan he acabat amb la primera part, he obviat de contestar la segona part, perquè nosaltres... es va fer un concurs, amb el plec de projectes hi havia aquest concurs; l'empresa adjudicatària dels treballs de la redacció del projecte —i li dic de memòria, perquè no ho tinc aquí— és Suport i estan acabant la redacció del projecte, està pràcticament acabat, per poder-ho treure a licitació. Fins i tot aquest any tenim partida pressupostària per poder iniciar les obres abans de finals d'aquest any.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies per la precisió, senyor Torres.

Ara sí, segona repregunta.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies

Perdoni, senyora síndica, però no sabia com funcionava.

Bé, vostè ens ha contestat una part de la pregunta, però en gastaré una altra per demanar-li més concreció sobre l'assumpte. És a dir, aquest concurs per adjudicar el projecte ha estat un concurs en base a diferents projectes alternatius o bé ha estat un concurs d'honoraris? I l'import de l'adjudicació, de quant ha sigut, si us plau?

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Font.

Senyor Torres.

El Sr. Jordi Torres:

Gràcies, senyora síndica.

Realment no pensava que em pogués fer aquesta repregunta i pensava que no portava la documentació, però efectivament la tinc aquí al davant.

Es va treure un plec de bases per a licitació dels treballs de la redacció i posterior direcció d'obra del projecte nou enllaç a la CG1 a l'alçada de la Borda Sabaté. És el plec de bases número 1965 i defineix aquestes condicions tècniques administratives. L'estimació inicial que hi havia dels treballs és d'un 2,55% sobre els 2 milions estimats, més IGI, que suposa un total de 53.295 € i el termini previst de redacció va ser de 7 mesos i això es va publicar a l'edecte corresponent al BOPA, i l'informe que tinc jo del meu Ministeri és del 29 de juny i la publicació al BOPA és de data 15 de juliol del 2020, senyor Font.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Torres.

Tercera repregunta, senyor Font.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

Bé, entenc, doncs, que no es va fer una licitació en base a diferents projectes, sinó amb una oferta de despeses o de cost de projecte, perquè, si no, no em quadra la cosa, no?

Aleshores, la següent repregunta que jo voldria fer és la següent: es a dir, en algun moment el Govern, a través dels seus serveis tècnics o mitjançant un encàrrec extern, s'ha plantejat d'estudiar, de forma almenys més definitiva i no tan provisional com ara, tot el tram, és a dir, des de Sant Julià fins a la frontera? Perquè, en aquest tram ja hi haurà, com hem dit, cinc rotondes, encara queden quatre propietats a l'altre costat, tres propietats en aquest costat, una indústria, una altra borda, a sobre hi ha una altra borda, amb un pont que de moment aquest no es beneficiarà d'aquest accés..., és a dir, ens podem trobar —i jo no voldria que això succeís— que tot això cada vegada que algun d'aquests senyors tingui necessitats de fer una infraestructura s'hagi de fer una altra rotonda, etc. Jo penso que hi ha solucions per estudiar tot aquest tram i donar viabilitat definitiva a totes les possibilitats. Potser totes no, però la gran majoria, que no es vagi fent cada vegada...

S'ha plantejat Govern de fer un estudi global de la zona?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Font.

Senyor Torres.

El Sr. Jordi Torres:

Gràcies, senyora síndica.

Primer de tot, senyor Font, no entenc el que no li quadrava de la licitació. És una licitació molt clara que és per a la redacció i direcció del nou enllaç a la CG1. És la licitació que es va fer i si la vol consultar, com bé li he dit, és al BOPA de 15 de juliol de 2020. A demés, on surt tot ben especificat amb les estimacions bases.

Vostè, quan em diu si s'ha plantejat estudiar les alternatives aquestes, evidentment el Pla sectorial d'infraestructures viàries aprovat ja fa anys ja planteja diferents vials. I vostè, si s'hi fixa, la rotonda que em diu —que és cert que n'hi ha moltes en aquest indret— justament és per evitar que els vehicles hagin de fer molts quilòmetres de circulació per tornar a girar per no carregar la via. La rotonda que es va fer a proximitat de la Duana, com bé s'hi fixarà, hi ha un enllaç en aquella rotonda que és el que en un futur podria plantejar de fer una desviació pel marge esquerre del riu. I aquí nosaltres, quan vam plantejar de fer la rotonda a l'alçada de Borda Sabaté, justament es va fer en un indret —i com bé ha dit vostè, que veig que s'hi ha fixat— equidistant de les dues altres a 700 metres per fer-ho molt més coherent i no posar-ho davant d'un centre comercial per només

l'interès d'un privat. I per això es va fer d'aquesta manera.

Contestant les seves preguntes, sí que s'ha estudiat. I al Pla nacional d'infraestructures viàries amb les reserves de sòl en el dia que es puguin fer plans parcials o plans especials, aquestes reserves especials de sòl s'hauran de fer per a aquest desdoblament de la via que va des de Sant Julià fins a la Duana del riu Runer.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Torres.

Quarta repregunta, senyor Font.

El Sr. Jordi Font:

I darrera, suposo.

La Sra. síndica general:

I darrera, com bé suposa.

El Sr. Jordi Font:

Molt bé.

Bé, li agraeixo les informacions, senyor ministre. I a aquesta potser no portarà la resposta, perquè es una pregunta que té relació amb aquell tram, però no exactament amb la rotonda.

Jo li poso i si vostè ho creu oportú me la contesta i si no, pues, cap problema.

En aquell mateix tram hi ha un altre conflicte, que se'n diu la Portalada, en el qual el Govern està fent unes obres a casa d'un particular per a consolidar, per a l'interès general, i per a treure el perill de la carretera. I aquestes obres —que jo entenc difícilment que es pugui actuar d'aquesta manera a casa d'un veí sense una sentència judicial o alguna cosa abans— no sé quan s'acabaran, perquè veig que cada vegada les veig més importants. No he vist el projecte, ni res.

Jo voldria saber si està prevista una data d'acabament? Si es restituiran els dos carrils de trànsit en aquell lloc? I si ja s'està emprenent alguna acció per intentar recuperar la inversió que el Govern està fent en aquella zona.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Font.

Senyor Torres, si vol contestar?

La pregunta surt una mica de la qüestió.

Com vostè vulgui.

El Sr. Jordi Torres:

Sí, però em sabia greu que hagués gastat l'última repregunta innecessàriament.

Doncs intentaré donar una resposta als plantejaments que ha fet el senyor Font sobre La Portalada.

Dir-li primer de tot que les obres de La Portalada segueixen la previsió, la planificació inicial i, si no hi ha res de nou d'aquí al final, anem molt ben orientats perquè estigui acabat en el termini indicat, que era a l'agost d'aquest any i, com ha preguntat, es restituiran els dos carrils. És evident també que pensi que rar que l'Estat estigui fent uns treballs en una propietat privada. Nosaltres aquí vam fer les gestions adients. Nosaltres, com a Govern d'Andorra, vam enviar una carta a la propietat d'aquella parcel·la, en què sol·licitàvem que fes els treballs i que, si no ens manifestaven el contrari, el Govern es faria càrrec d'aquells treballs, perquè representaven un perill per a la via pública. Ficand ens va contestar a través del seu advocat que nosaltres podíem fer els treballs necessaris i ocupar la part de la parcel·la que fos necessària per poder fer els treballs d'estabilització del talús. I, en aquests moments, l'assegurança del Govern d'Andorra és la que està amb tràmits doncs amb la propietat per rescabalar-se de totes les despeses que hem pogut tenir. Però no fins i tot les despeses que puguin ser de l'estabilització del talús, sinó les despeses associades a aquells dies en què hi van haver amb els dispositius especials, els serveis de bombers, els serveis de Policia, etcètera.

És a dir, que tot això està planificat, estem en curs, però saber que a l'agost tot això estarà finalitzat.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Torres.

Pregunta número dos.

2. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez, presidenta suplent del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 27 d'abril del 2021, relativa als embarassos de menors que tenen lloc en el nostre país.

Fou registrada amb el número 393 i s'ha publicat en el Butlletí número 43/2021 del 27 d'abril.

Exposa la pregunta la senyora Judith Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Gràcies, senyora síndica.

Vist que Andorra no permet la interrupció voluntària de l'embaràs en cap cas, es demana: quin tipus de polítiques públiques es desenvolupen en el nostre país, tan preventives com reactives, per abordar la problemàtica que suposen els embarassos no desitjats de menors al nostre país?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Salazar.

Respon pel Govern el senyor Víctor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies, senyora síndica.

En relació amb la seva pregunta entorn a la qüestió dels embarassos no desitjats de menors, les polítiques públiques preventives i reactives tenen un enfocament transversal. Pel que fa a la vessant preventiva, l'acció pública es desenvolupa a través de diversos ministeris i serveis, facilitant un servei en xarxa, que té per objectiu oferir una atenció centrada en la persona. Així com ja hem tingut ocasió i oportunitat de parlar-ne en aquesta Cambra, i per concretar en relació amb la seva pregunta, recordaré els diferents programes i serveis preventius en aquesta matèria.

Des de l'àmbit de la salut, s'ofereix una atenció sanitària integral proporcionada per personal sanitari específicament format en l'àmbit de la salut sexual i reproductiva. Disposem també del servei de Consulta Jove. Aquest és un servei gratuït, creat l'any 1993, i que gaudeix d'una àmplia experiència en l'àmbit de la salut sexual i reproductiva.

Alhora, el programa maternoinfantil és un programa assistencial del SAAS que permet atendre la dona durant tota la seva etapa fèrtil, incloses les menors d'edat.

I, d'altra banda, tenim el Servei de Salut Escolar que permet efectuar un abordatge en l'àmbit de la salut sexual i reproductiva a menors durant la pubertat i l'adolescència.

Des de l'àmbit de la salut, l'educació sexual s'imparteix en cada sistema educatiu, dins la planificació acadèmica particular de cada sistema, on l'abordatge s'adapta a cada cicle educatiu. I en cada curs escolar es fan tallers de sexualitat, a través de la Consulta Jove, i per posar una dada, durant el curs 2019-2020, s'ha impartit aquest taller a més de 2.800 alumnes.

Des de l'àmbit social, la prevenció constitueix un eix estratègic de l'àmbit social. La intervenció social facilita la detecció precoç de possibles situacions de risc dins dels nuclis familiars. En aquest sentit, un cop es valora una necessitat d'una intervenció específica, s'activen els recursos adients. No puc deixar de destacar el treball específic que s'efectua amb joves vulnerables des del Ministeri que encapçalo.

Des de l'espai de suport a joves tutelats i extutelats, fent un seguiment acurat a les seves necessitats personals i socials a través de la figura del *référé*. Igualment, el servei d'atenció als adolescents en risc garanteix, dona suport, estimula i potencia l'estructuració i el desenvolupament de l'adquisició d'hàbits saludables a la prevenció d'embarassos no desitjats. El Servei d'Orientació a joves en situació vulnerable adreçat a joves majors de 16 anys contempla també un itinerari específic de salut, treballant de forma molt individualitzada l'educació sexual. A més, actualment, el Departament d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència, com sabeu, està treballant en l'elaboració del Pla nacional de la infància i l'adolescència, com a eina estratègica que aglutina les prioritats de tots els òrgans participatius en la matèria, en matèria d'infància i adolescència del país, essent un dels eixos principals les polítiques de salut i, més concretament, la salut sexual i reproductiva.

I, finalment, l'Àrea de Joventut, que col·labora de forma activa en la difusió dels serveis i programes vinculats a la salut sexual i reproductiva en estreta col·laboració amb els Punts Joves.

Abordant la segona part de la seva pregunta: des de la vessant reactiva, un cop l'embaràs és una realitat, l'Administració posa a l'abast de les menors diferents recursos del sistema de protecció social i sanitari, per tal que la jove pugui disposar de tota la informació necessària que li permeti decidir lliurement sobre la continuïtat o no de l'embaràs.

Aquestes polítiques es fonamenten en la Llei general de sanitat, la Llei 20/2017 de drets i deures dels usuaris i dels professionals del sistema sanitari i sobre la història clínica compartida, i la Llei 14/2019 qualificada dels drets dels infants i els adolescents.

Aquesta acció pública s'articula des de tres vessants:

- primer, el sistema públic d'atenció sanitària,...

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant, senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Acabo.

...on trobem professionals de la salut degudament formats en salut sexual i reproductiva;

- el sistema públic de protecció social, on trobem professionals també de la intervenció en aquesta matèria;

- el servei integral d'atenció a la dona, creat específicament per a l'assessorament, la informació en matèria sexual i reproductiva, on, si em permet, tots tenen concretament els següents objectius: oferir un espai de confiança i referència amb personal qualificat, establir protocols d'atenció personalitzada a dones amb situació d'embaràs desitjat o no desitjat, facilitar informació fidedigna sobre la interrupció voluntària de l'embaràs, facilitar l'accés a l'atenció necessària després d'una interrupció i facilitar un treball en xarxa i crear canals de comunicació.

Finalment, i acabo, aquest conjunt de polítiques que segueixen les recomanacions dels organismes internacionals en aquesta matèria han tingut i tenen un efecte positiu en matèria preventiva, ja que, de les dades disponibles dels darrers pràcticament deu anys, es comptabilitzen tres parts en menors de setze anys. I pel que fa a les interrupcions voluntàries de l'embaràs, d'acord amb els registres de la Generalitat de Catalunya, consten dos casos de menors de 15 anys en els darrers vint-i-tres anys, essent el darrer fou en el 2015.

La Sra. síndica general:

Acabi, senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Per tant, tot i que aquests casos no els podem minimitzar, podem concloure que disposem d'un sistema sanitari i social que ofereix garanties per a la prevenció dels embarassos no desitjats.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Filloy.

Senyora Salazar, per a la rèplica.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Miri, senyor ministre, li vaig a explicar com arribem des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata a aquesta pregunta.

Ens arriba el cas d'una estudiant de treball social que vol fer un treball de fi de grau i que troba una resistència absoluta a accedir a programes d'educació sexoafectiva.

És a dir, des d'Afers Socials se la deriva a Educació, Educació tarden a respondre. El SAAS, via Consulta Jove, diu que no tenen perquè facilitar-li el contingut específic dels programes. Com hauran vist, ja ho hem vehiculat via demanda d'informació, perquè, encara que soni estrany, quan hi ha resistència a facilitar informació, d'alguna manera, el que estem fent és generar una suspicàcia o això és el que li ha acabat passant amb aquesta estudiant.

Si em permet, senyor ministre, voldria reproduir les seves pròpies paraules, perquè al final aquesta, no oblidem estudiant de treball social, és una estudiant del nostre sistema educatiu andorrà, que està acabant el seu període de formació, que vol fer un treball específic sobre contingut a Andorra i que no pot acabar d'accedir a la informació.

Per tant, si em permet, li traslladaré les seves paraules.

Vull exposar una sèrie de qüestions i problemàtiques que han sorgit durant el temps de treball i recerca sobre l'àmbit de l'educació afectivosexual impartida a les escoles andorranes des de les responsabilitats en tant que deures legislatius, recursos i serveis dels diferents professionals compromesos amb l'ensenyament i correcte desenvolupament dels i de les infants i adolescents del país. Parlem del SAAS, del seu departament de Consulta Jove, del SIAT, del Ministeri d'Educació i Ensenyament Superior amb el desplegament del Pla nacional de la infància i l'adolescència i el Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència. L'objecte d'aquesta investigació se centra a estudiar com el país treballa pel compromís dels principis rectorals sobre els trets específics i concrets de la infància i l'adolescència. Així, doncs, es pretén obtenir coneixements sobre enigmàtiques qüestions polítiques i socials que posen de manifest la demanda ciutadana sobre una educació afectivosexual actualitzada i completa, que formi els infants i adolescents per a una educació en salut que respecti els seus drets i llibertats en connexió amb el seu entorn de relació social.

Es remarca la necessitat d'arribar a respostes que facilitin quin tipus de polítiques públiques es desenvolupen en el nostre país, tant preventives com reactives, per abordar la problemàtica que suposen els embarassos no desitjats de menors al nostre país. Cal també aprofundir en el coneixement dels diferents serveis, recursos, professionals, institucions públiques i privades que s'han d'encarregar de la protecció i seguretat de cada infant i adolescent per garantir el seu desenvolupament integral en la societat davant d'una situació de risc com l'esmentada. Problemàtica que s'ha d'abordar en el context d'un país que penalitza l'avortament, però defensa la Llei 14/2019 qualificada dels drets dels infants i els adolescents. Per arribar a aquests objectius, és necessària la coneixença

dels continguts formatius en l'àmbit de l'educació afectivosexual i el tipus d'avaluació sistemàtica que segueix per complir amb l'article 39 de la Llei 14/2019 relatiu a actuacions de promoció, prevenció i protecció de la salut.

Com bé li deia, hem vehiculat via demanda d'informació aquest contingut específic dels plans formatius amb educació sexoafectiva, però els terminis ens marquen un tempo que no dona una solució a aquesta estudiant per poder copsar la realitat del seu país, que és sobre el que vol investigar.

Per tant, jo aquí no em toca més que tornar a posar sobre la taula la necessitat de millorar l'accés a les dades i a la informació pública, que sembla ser que, a més, en determinats contextos és més difícil i més costosa.

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant la rèplica, senyora Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

I el desig, acabo senyora síndica, que des del Govern, així com des de totes les institucions, donem suport als nostres estudiants, perquè han de ser els nostres professionals del futur.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyora Salazar.

Per la dúplica, respon per Govern senyor Víctor Filloy. Té un minut.

El Sr. Víctor Filloy:

Sí, molt ràpid.

Moltes gràcies, senyora síndica.

Gràcies, senyora Salazar.

Doncs, pel cas particular que vostè porta avui aquí, al Consell General, en tot cas dir-li que tota aquesta informació que jo avui he comentat aquí és informació pública, els programes són públics, i, per tant, algunes fins i tot de les dades que els he donat estan en els webs corresponents i, per tant, no hi ha cap voluntat de voler amagar cap mena d'informació. Però en tot cas, si així fos, i per a aquest cas particular, i com no pot ser d'una altra manera, ens posem a disposició per a aquest, i per a tots els que siguin necessaris, per acabar de donar aquella informació que aquesta estudiant requereixi, perquè no és res – com deia vostè- d'enigmàtic, sinó que tota aquesta informació és ben pública, està als informes i fins i tot als webs, i els procediments, circuits, recursos

assistencials, formacions, fins i tot que es donen —li deia que l'any passat s'han donat a 2.864 alumnes—, el contingut també el coneixen els propis sistemes educatius. Per tant, no hi ha absolutament res a amagar i ens posem a disposició d'aquesta persona, si s'escau, per acabar d'aclarir allò que sigui necessari.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Filloy.

Repregunta, senyora Salazar? Primera?

La Sra. Judith Salazar:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Bé, senyor ministre, no soc jo qui diu que sigui enigmàtic el contingut, és l'estudiant. El que sí que li puc dir és que he fet una recerca, mentre preparava la pregunta, i jo no he pogut accedir al contingut específic d'aquests programes d'educació sexoafectiva que s'estan impartint a les escoles. I coincideixo amb aquesta estudiant que és molt difícil de fiscalitzar si estan actualitzats, si responen a una lògica heteronormativa, etcètera, si no podem controlar quin és el contingut específic. Però insisteixo, això s'ha vehiculat via demanda d'informació.

Volia fer-li dues preguntes més. La primera, pel que fa a si el Ministeri té alguna mena de recull de dades específic pel que fa a embarassos de menors i, quan dic embarassos de menors, parlo d'aquelles situacions d'embaràs i amb la dada de quines s'han portat a termini, perquè aquí podem discriminar si no més absolutament, sí almenys parcialment, quins eren no desitjats i si es recull aquesta informació, com es pot consultar.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Salazar.

Senyor Filloy?

El Sr. Víctor Filloy:

Sí, gràcies, senyora Salazar.

Gràcies, senyora síndica.

La primera part, efectivament ens posem a disposició. Entenc que potser hi ha parts d'informació que són internes, concretament parlava de la qüestió educativa, però en tot cas sí que és veritat que el programa deu ser públic, però el contingut deu estar dins del propi sistema curricular i penso que només és demanar-lo i se'ls farà arribar.

Pel que feia al recull de dades, efectivament des del SIAT es fa un recull de dades sobre les persones, en aquest cas les dones, ja siguin majors o menors, que s'hi adrecen, i es fa un recull del plantejament i de quin és el tipus d'orientació que busquen en aquest cas. Pel que fa a les menors, també tenim un comptatge, en què, evidentment en aquest cas des del Ministeri de Salut, el que es fa és explicar quines són les possibilitats per si la persona vol interrompre voluntàriament l'embaràs o no; si volgués tirar-lo endavant, també quines són les alternatives i, per tant, aquesta dada sí que la tenim i també li puc fer arribar si la necessites. Evidentment és una dada que sí que és interna, però amb tot cas li podem fer arribar.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Filloy.

Segona repregunta, senyora Salazar?

La Sra. Judith Salazar:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Doncs sí, li agrairia al senyor Ministre si en un termini breu ens ho pot fer arribar, perquè en donaré trasllat a qui ens les ha demanat. Per una qüestió de *timing*, està en la fase final de redacció del seu treball de fi de grau i, per tant, convindria que hi accedíssim lo més ràpidament possible.

Li volia demanar, en els casos d'embarassos de risc per a menors, com conjuguen el dret a la protecció de la vida i de la integritat física de la infància i l'adolescència amb un embaràs que pot ser de risc per al menor, tenint en compte que no es preveu, insisteixo, la interrupció voluntària de l'embaràs al país, ni tan sols en els casos de risc per a la gestant.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Salazar.

Senyor Filloy?

El Sr. Víctor Filloy:

Sí, gràcies, senyora síndica.

En els casos en què hi hagi un risc, és evidentment els professionals de la salut els qui determinen, en aquest cas conjuntament amb la mare, la millor opció i poden orientar a la futura mare o no en allò que és millor tant per a ella com pel menor en aquest cas, emparats evidentment per la normativa que li deia abans també, concretament la Llei qualificada de protecció de la infància i de l'adolescència. I, per tant, són aquests professionals que, a més a més, en qüestions

que poden anar de vegades una mica més enllà, poden també accedir al Comitè de Bioètica per tal que acabi de resoldre aquest tipus de qüestions que es poden plantejar, però en tot cas són professionals formats, preparats, per tal de donar la millor resposta en aquest cas a la dona en un moment que certament pot ser complicat.

La Sra. sàndica general:

Gràcies, senyor Filloy.

Alguna repregunta més, senyora Salazar? Tercera?

La Sra. Judith Salazar:

Sí, només per acabar de concretar, senyor ministre, li recullo el guant amb l'oferiment que ens feia. En aquest cas, jo crec que el que ens toca entre tots és posar recursos a disposició, insisteixo, dels nostres estudiants que, a més, amb la fase final d'estudis són gairebé professionals o estan cridats a ser-ho. Doncs, per tant, la meua darrera repregunta és: abans ens feia al·lusió que els programes formatius amb educació sexoafectiva, com que estan definits, no hi ha d'haver dificultats a accedir-hi. Doncs ja li dic jo que el màxim retorn que ha tingut aquesta estudiant per part de Govern ha estat accés a un tècnic del Ministeri d'Educació, que li ha passat un cronograma, on s'identifiquen els temes que es tracten en aquest programa, però no el desenvolupament d'aquests continguts. I, per tant, sí que li volia preguntar si, recollint el seu oferiment, podem arribar a obtenir el seu compromís per agilitzar l'accés a la informació d'aquesta estudiant per tal que pugui efectivament completar la seva investigació sobre la realitat andorrana amb un espai de temps que li permeti com a mínim ser avaluada al respecte.

Gràcies, senyora sàndica.

La Sra. sàndica general:

Gràcies, senyora Salazar.

Senyor Filloy?

El Sr. Víctor Filloy:

Sí, molt breument senyora sàndica, gràcies.

Doncs, per acabar, evidentment, senyora Salazar, ja pot comptar amb el compromís del Govern per tal de fer-li arribar tota aquesta informació i que, a més a més, si serveix perquè es pugui fer d'una forma en el futur més transparent, doncs serà pel bé de tots evidentment. I, a més a més, dir-li que no hi ha res a amagar en aquestes formacions. Justament són formacions que es traslladen a l'alumnat i, per tant, no hi hauria d'haver cap problema perquè se'ls

facilités el contingut. En tot cas, reitero el meu compromís per fer-li arribar en els més breu termini possible.

Gràcies, senyora sàndica.

La Sra. sàndica general:

Gràcies, senyor Filloy.

Pregunta número tres.

3. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 27 d'abril del 2021, relativa a la presència del copríncep episcopal a la XXVII Cimera Iberoamericana de caps d'Estat i de Govern i al XIII Encuentro Empresarial Iberoamericano.

Fou registrada amb el número 394 i s'ha publicat en el Butlletí número 43/2021, del 27 d'abril.

Exposa la pregunta el senyor Pere López Agràs.

El Sr. Pere López:

Gràcies, senyora sàndica.

Vistes les informacions aparegudes sobre l'acte de recepció d'autoritats amb motiu de la XXVII Cimera Iberoamericana de caps d'Estat i de Govern celebrada a Andorra;

Vist que l'article 2 de la Declaració de Salamanca estableix que la representació d'Andorra vinculada a la Cimera Iberoamericana correspon al cap de Govern;

Vist que els canvis protocol·laris introduïts a darrera hora suposarien un problema en l'equilibri institucional, arran de la presència i/o representació única d'un dels dos coprínecs i podria contravenir, a més, aquesta Declaració de Salamanca;

Vist que el copríncep episcopal va realitzar un discurs institucional en el transcurs del sopar de gala amb motiu del XIII Encuentro Empresarial Iberoamericano en lloc d'un discurs destinat als empresaris inversors presents;

Vistes també les nombroses ingerències i opinions en relació amb el contingut de possibles projectes de llei o decisions preses pel Consell General del nostre país;

Es demana quin protocol es va seguir en la recepció d'autoritats prèvia al XIII Encuentro Empresarial Iberoamericano, compte tingut que no hi va haver representació per part del copríncep francès. I si pot el Govern donar la seva opinió respecte a la

sobrerrepresentació del copríncep episcopal en relació amb el copríncep francès i, de l'altra, a les ingerències polítiques per part del copríncep episcopal respecte a decisions que ha de prendre el Consell General, que és allà on, al nostre parer, rau la sobirania popular.

Gràcies, senyora síndica.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Respon pel Govern, Sr. Xavier Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies, senyora síndica.

El tranquil·litzo, senyor López, jo també penso que és en el Consell General on rau la sobirania popular. En tot cas, per respondre de forma concreta a les seves preguntes, el protocol que es va seguir en la recepció d'autoritats prèvia al Encuentro Empresarial —suposo que deu voler dir previ a la Cimera Iberoamericana, perquè tot just era al final del Encuentro Empresarial, i suposo que s'està referint en el moment en què van arribar els caps d'Estat i de Govern— en aquest sentit, doncs, dir-li que es va seguir el protocol habitual, en el sentit doncs de que es va posar de manifest i es va comunicar que, com sempre succeeix quan hi ha un cap d'Estat o de Govern, i particularment quan hi ha un cap d'Estat que visita el nostre país, doncs és rebut pels caps d'Estat del nostre país; en aquest cas, doncs el representant del copríncep francès, per un motiu absolutament raonable i justificat, no va poder venir fins més tard, i per tant, doncs, van ser rebuts tant pel copríncep episcopal com per mi mateix, no? Tenint en compte —repeteix— que hi havia caps d'Estat i caps de Govern. De la mateixa manera que si el copríncep episcopal s'hagués excusat perquè hagués tingut un motiu justificat per no assistir-hi i, en canvi, hagués arribat abans el representant del copríncep francès, els haguéssim rebut el representant del copríncep francès i jo mateix.

Pel que fa a la segona i a la tercera preguntes, seré molt breu bàsicament, perquè jo no li puc donar una opinió fonamentada en una premissa que considero incorrecta o inexacta. I com que no considero ni que hi hagi sobrerrepresentació del copríncep episcopal en relació amb el copríncep francès i encara menys penso que hi hagi ingerències polítiques per part del copríncep episcopal respecte de les decisions que ha de prendre el Consell General, no li puc donar la meva opinió al respecte.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Espot.

Per la rèplica, senyor López.

El Sr. Pere López:

Gràcies, senyora síndica.

Efectivament com deia el cap de Govern, amb motiu de la inauguració o recepció d'autoritats de la Cimera Iberoamericana, es va produir una foto que, a demés, penso que tothom va poder veure. Una fotografia que, al nostre parer, Andorra no es pot permetre, i que, a més, ha estat motiu de preocupació per part de molts ciutadans i tots sabem que aquestes són qüestions que no porten precisament bones conseqüències.

Com deia, Andorra i els seus ciutadans no es poden permetre aquella fotografia perquè va ser, d'una banda, una anomalia constitucional, un incompliment de la Declaració de Salamanca que estableix que la representació davant de la Cimera Iberoamericana correspon al cap de Govern i perquè ha estat viscuda i interpretada com allò que efectivament va ser: d'una banda, una pleitesia cap al copríncep episcopal i, de l'altra, un menysteniment cap al copríncep francès. Cap de les dues circumstàncies ni són de rebut, ni ens les mereixem els ciutadans d'Andorra. Del copríncep Vives és coneguda per tots la seva voluntat de presència, d'opinió, de pronunciar discursos, d'especulacions, permeses i que sovint no venen al cas, d'opinions polítiques que, com deia abans, corresponen al Consell General, que és allà on rau la sobirania popular. De fet, no és res que vingui de nou i és una realitat que, fins l'arribada de vostè, Xavier Espot com a cap de Govern, els anteriors caps de Govern havien sabut gestionar i fer-hi front, i com a mínim no provocar situacions com les que es venen produint en els darrers dos anys.

Fa uns mesos, amb la visita del nunci apostòlic i les ingerències polítiques que també aquella visita va comportar, li vaig demanar —i segur que ho recorda— si el Vaticà amb vostè manava a Andorra. Si em permet, fent un símil pràcticament futbolístic, es podria dir que a hores d'ara, encara està buscant resposta a aquella pregunta. Ara i un cop més es demostra que la Mitra i el Vaticà manen a Andorra i al seu cap de Govern. Ja ens hem manifestat sovint al respecte, i demanem al copríncep episcopal, com ja hem fet en persona, que s'atingui a les previsions de la nostra Constitució en tots els seus extrems. I ho diem des del màxim respecte. Però un respecte que, per ser-ho, ha de ser mutu i recíproc. D'aquell que sí que és un càrrec electe, que és vostè, i subjecte al control per part dels ciutadans, sí que no podem acceptar de cap manera —perquè, com he dit varies vegades, és una

qüestió que és negativa per al país i per als seus ciutadans, no per cap altre motiu—ni la connivència ni la permissivitat, ni l'autorització, quan no cooperació, amb els desitjos i les ingerències del copríncep i penso, sincerament, senyor Espot, que seria bo que vostè comenci a pensar que el que avui estem debatent és realment seriós i preocupant. I que amagar el cap sota l'ala, mirar cap a una altra banda, donar unes explicacions que no són veraces, menystenir el que va succeir aquell dia, no és precisament bo per al país. Perquè això només fa que els enuigs i les incomprendensions siguin encara més i més grans.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor, López

Per la dúplica, senyor Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Miri, senyor López, jo penso que podem parlar de tot i podem debatre de tot. Però el que no podem fer és entrar en desconsideracions personals, com vostè ha dit “afirmacions que no són veraces”. Indirectament acaba de dir que jo he mentit en aquesta Cambra. I jo no he mentit avui, ni he mentit mai en aquesta Cambra. Una altra cosa és que les meves explicacions a vostè no li interessin, perquè contradiguin el relat preconcebut que vostè avui ens vol exposar aquí per treure rèdit polític d'una situació que, des del meu punt de vista, no hauria de ser objecte de debat parlamentari.

En tot cas, intentaré entrar una mica més en el detall. Vostè va dir, o vostè ha dit fa una estona, que la rebuda dels caps d'Estat i de Govern per part del copríncep episcopal i per part meva, i en absència del representant del copríncep francès, com li he dit abans perquè tenia un motiu absolutament justificat per no ser present, no porta bones conseqüències. I ja em dirà vostè quines són aquestes males conseqüències? Ja em dirà vostè en què són un menysteniment? Perquè jo li puc garantir que estava sopant al costat del representant del copríncep francès aquella mateixa nit i li puc garantir que no li dona ni de bon tros la importància que vostè li dona. Potser, potser, el que porta males conseqüències o el que potser s'acabarà creant la sensació que realment hi ha un menysteniment és aquesta instrumentalització política que vostè està fent d'aquesta qüestió.

D'altra banda, no hi ha absolutament cap incompliment de l'article 2 de la Declaració de

Salamanca. Jo li recomano que es llegeixi aquest article 2, que diu: “*Damos la bienvenida a Andorra como nuevo miembro que comparte plenamente la identidad y los criterios de participación del sistema de cumbres. Andorra estará representada en las cumbres por su jefe de Gobierno.*” A mi, digui'm avui, ja que vostè sempre fa afirmacions veraces a diferència dels altres, digui'm si en el moment de la rebuda dels caps d'Estat i de Govern s'havia inaugurat la Cimera Iberoamericana. Oi que no havia començat la Cimera Iberoamericana? Oi que la rebuda de caps d'Estat i de Govern era un acte previ i paral·lel a l'inici de la Cimera Iberoamericana? Doncs és una evidència que no hi va haver absolutament cap incompliment de l'article 2 de la Declaració de Salamanca. Que jo sàpiga, vostè, al Plenari de la Cimera, no va veure assegut al meu costat ni al copríncep episcopal, ni al representant del copríncep francès. I, en canvi, hi havia el president de Portugal o el rei d'Espanya. En cas que haguessin estat asseguts al meu costat, o que haguessin participat en algun dels actes pròpiament dits de la Cimera, sí que s'hagués pogut considerar un incompliment de l'article 2 de la Declaració de Salamanca.

La Sra. síndica general:

Vagi acabant, senyor Espot.

El Sr. cap de Govern:

Ben al contrari. Penso que el fet que hi hagués tant el copríncep episcopal com el representant del copríncep francès en els diferents actes presencials aquí a Andorra, previs a la Cimera o paral·lels a la Cimera, i que a més a més —perquè sembla obviar aquest extrem—, però que el propi president de la República Francesa i copríncep francès participés en un esdeveniment paral·lel de la Cimera Iberoamericana, particularment un esdeveniment tendent a poder gestar un conveni per estar preparats, o millor preparats, de cara a futures pandèmies, van ser gestos i van ser presències i participacions que van ser molt ben valorades tant pels caps d'Estat...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant, senyor Espot.

El Sr. cap de Govern:

... com pels caps de Govern que estaven presents aquí, com aquells que van participar-hi telemàticament.

Per tant, no hi ha cap incompliment, no hi ha hagut cap menysteniment, ni cap mala conseqüència arrel de les actuacions o dels fets que es van esdevenir durant aquells dos dies.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Espot.

Iniciem les repreguntes, senyor López.

Primera repregunta.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies, senyora síndica.

En una cosa crec que estarem d'acord, senyor Espot, i és que aquest debat parlamentari segurament seria bo que no es produís o que no hagués de tenir lloc. Però en tot cas no és la nostra responsabilitat que aquest debat parlamentari tingui lloc avui si les coses s'haguessin fet bé amb motiu de la inauguració de la Cimera Iberoamericana de recepció d'autoritats. Ni aquest debat, ni tot el debat que està havent-hi a l'opinió pública no hauria tingut lloc i, efectivament, hauria estat molt millor per a tots nosaltres.

Vist que el diumenge hi havia un programa en el què la recepció només la feia vostè, senyor cap de Govern, i no hi havia presència de cap dels dos coprínceps, li vull demanar, i els ciutadans es demanen, qui va demanar aquest canvi de programa? És a dir, qui va demanar que el programa que s'havia acordat el diumenge en el què feia vostè, vostè estava al càrrec d'aquesta recepció... qui va tenir la iniciativa de demanar el canvi de programa, perquè hi hagués una modificació i finalment hi hagués representació per part d'uns coprínceps?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Senyor Espot.

El Sr. cap de Govern:

Una vegada més, això no és ben bé així. Inicialment, el que s'havia plantejat, perquè és de rebut, i és com ha de ser, i com és a tot arreu, és que, tenint en compte que venien caps d'Estat i caps de Govern, havien de ser rebuts pels caps d'Estat i pels caps de Govern. Es va dir, en aquell moment inicial, que hi havia un problema d'agenda respecte del representant del copríncep francès i és potser per aquest motiu que, en aquell programa al qual vostè fa referència, que de fet em sorprèn molt que vostè faci referència a un programa intern i que no és definitiu, però que en tot cas no sé qui li deu haver fet arribar o en tot cas qui li deu haver comentat, però, en tot cas, allò no era un programa definitiu, però aquell programa potser no feia constar la presència ni del representant del

copríncep francès ni del copríncep episcopal. Però li dic el mateix que li he dit abans: el que és de rebut i el que és normal és que si ve un cap d'Estat estranger sigui rebut pels nostres caps d'Estat, no pel nostre cap de Govern. I si jo els hagués rebut sense el copríncep episcopal o sense el representant del copríncep francès, vostè seria el primer que em faria una pregunta dient que estic fent un error de protocol i que em vull atribuir competències que no tinc. M'entén? El que li molesta a vostè és que, en el fons, la Cimera va anar excel·lentment bé. I li puc dir que, si parla amb la ciutadania, no li parlaran d'aquest pretès error de protocol, li parlaran del bé que ha anat aquesta Cimera, dels bons resultats que hem obtingut arran d'aquesta Cimera i de la bona imatge que el nostre país ha donat arran d'aquesta Cimera. I vostè, segurament, com que això el molesta, perquè el molesten els mèrits d'aquest Govern, encara que siguin mèrits que beneficiïn al conjunt de la ciutadania, vol avui portar a debat una qüestió que és absolutament intranscendent. I si parla amb les persones directament afectades...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant, senyor Espot.

El Sr. cap de Govern:

Veurà com és un debat absolutament intranscendent i vostè, a través de la seva pregunta, li està donant una importància que no té.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Espot.

Segona repregunta, senyor López.

El Sr. Pere López:

Gràcies, senyora síndica.

Veig que no em deu llegir les coses que publico a la premsa o les declaracions que faig a la premsa, cosa que jo sí que faig amb vostè i que estaria bé que fes. Penso que és un tema de respecte mutu saber què és el que diem, sinó vostè pot caure en l'error, com ha fet ara, de dir que em sap greu allò de la Cimera, quan vaig fer un article de premsa no fa gaire en un mitjà de comunicació reconeixent l'èxit organitzatiu, agraint a totes les persones que hi havien participat, etcètera, etcètera. Per tant, no només ho he dit, ho he dit públicament, ho he escrit en un article, i, per tant, evidentment tot allò que beneficiï la imatge d'Andorra, ho celebri, ho faig públic i ho comparteixo allà on ho pugui compartir. Per tant, crec que no pot

vostè dir el que ha dit, perquè no respon per res a la realitat.

En canvi, sí que és una llàstima que, havent-hi aquesta bona organització, havent fet tots els esforços que tantes persones han fet des de l'àmbit...

La Sra. síndica general:

Formuli la pregunta, senyor López

El Sr. Pere López:

Públic i privat un fet com aquest s'hagi emportat pàgines i pàgines de diaris, pàgines i pàgines d'informació, i, encara que vostè ho negui, ha ocasionat incomoditats tant amb uns serveis d'un copríncep com de l'altre. I, per tant, li torno a insistir, vist que vostè mateix ja m'ha reconegut que hi havia un programa que no era definitiu, però que existeix, i que jo he vist i que evidentment no puc dubtar que vostè ha vist, en el qual no figurava aquesta previsió, li torno a demanar: va ser vostè qui va trucar al copríncep? O va ser el copríncep qui el va trucar a vostè per modificar aquest programa?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Senyor Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Miri, la veritat és que no tinc cap obligació de llegir els seus articles de premsa, però curiosament aquell el vaig llegir, miri. I, de fet, li puc dir que és veritat que dedicava bastantes línies a agrair la tasca de tots els que havien intervingut a la Cimera, menys al Govern. Per tant, bé, crec que les seves felicitacions van ser unes felicitacions —si em permet— una mica esbiaixades o parcials.

Repeteixo, a mi em sembla molt bé que parlem d'aquesta qüestió i evidentment som aquí per respondre totes les preguntes que se'ns puguin formular. Ara, dir que això ha ocupat pàgines i pàgines dels mitjans, home, què vol que li digui... M'entén? A mi em sembla que va ser una qüestió anecdòtica i que el que ha ocupat pàgines i pàgines dels mitjans nacionals i internacionals és la Cimera en si, el resultat de la Cimera i la bona organització de la Cimera, més enllà d'aquesta qüestió anecdòtica. Sap el que causa incomoditats, senyor López? Realment? No si —que no hi estic d'acord— no fins i tot si hi poguéssim haver hagut un error de protocol. El que causa incomoditat és fer una pregunta parlamentària on

vostè, sense ruboritzar-se, diu que un copríncep, que per tant un poder constitucional de l'Estat, ingereix en la tasca del Consell General, per tant, d'un altre poder constitucional de l'Estat. S'ha de vigilar amb el que es diu, m'entén? Perquè vostè, dient això del copríncep episcopal, que és absolutament fals, m'agradaria que ens digués amb quina llei o amb quin acord o amb quina iniciativa legislativa o reglamentària el copríncep episcopal ha intentat subvertir o canviar la voluntat del Govern o del Consell General, perquè jo no en tinc constància...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant, senyor Espot.

El Sr. cap de Govern:

Vostè no s'adona que dient això, el que està fent és debilitant el nostre sistema constitucional. I que fent mal a un copríncep, fa mal a un altre copríncep. I fent mal als dos coprínceps, vostè està fent mal a una institució que va més enllà de les persones. Per tant, això és el que crea incomoditat i en tot cas me la crea a mi i, li puc garantir que també crea incomoditat a molts ciutadans i ciutadanes d'aquest país. Més enllà de qüestions que, des del meu punt de vista, són anecdòtiques.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Espot.

Tercera repregunta, senyor López

El Sr. Pere López:

Gràcies, senyora síndica.

Efectivament, no té cap obligació de llegir el que jo escrigui, ni el que jo digui, però llavors, si ho fa, no pot fer afirmacions tan valentes, ni tan gratuïtes. Tornant al tema de l'article, agràia als tècnics, als ministeris, a les persones que hi havien treballat. Potser no li agràia a vostè, personalment, que és el que potser li hauria agradat. Però em sembla que el Govern no és pas vostè, el Govern l'integren moltes persones i, per tant, hi havia una dedicatòria extensa al Govern, potser no hi havia una dedicatòria específica al cap de Govern, que potser segurament és el que a vostè li agrada més que altres coses, que no valorar la feina de la gent que va fer efectiva aquesta Cimera, als que efectivament vaig agrair i que, al meu entendre, són també el Govern.

Lligant una qüestió amb l'altra, amb el discurs, que també fa part de la pregunta, amb el discurs que va fer el copríncep també al sopar de cloenda del Encuentro

Empresarial, que voldria demanar de qui va ser la idea de, en lloc d'aprofitar que hi havia empresaris vinguts de fora, de diferents països, perquè el ministre d'Economia i el cap de Govern expliquessin les possibilitats que té Andorra pel que fa a inversió estrangera, les bondats del nostre país, i per vendre el nostre país a inversors i empresaris, el copríncep fes un discurs parlant de qüestions bioètiques, criticant la investigació bioètica si vol que li citi algun dels exemples d'ingerència sobre lleis que s'aproven al Consell General... Deixi que li digui que, al nostre parer, no sembla la fórmula més efectiva de captar inversors estrangers i donar una imatge de país modern i de país que vol ser acollida de projectes innovadors. Perquè, casi, casi, és una crítica de projectes que el propi Govern està posant...

La Sra. síndica general:

Vagi posant la pregunta, senyor López.

El Sr. Pere López:

Damunt la taula per part del copríncep, és a dir, és una qüestió que frega el surrealisme. Per tant, li demano de qui va ser la idea que la cloenda d'un sopar tècnic, econòmic, empresarial, en lloc de ser fet pels màxims responsables de la nostra política econòmica i per vostè, perquè vegi que no li tinc d'això, vostè hagués pogut explicar davant de tots aquests empresaris les bondats del nostre país, es va cedir a un discurs basat en la moral i en l'ètica per part d'algú que no va fer cap esforç per vendre el nostre país com un lloc d'inversió econòmica i positiva per als nostres ciutadans.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Senyor Espot.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Bé, jo celebrot que haguem tancat ja el debat sobre els seus articles de premsa, perquè penso que veníem a parlar de qüestions una mica més importants que el que vostè escriu en un mitjà de comunicació.

En tot cas, una vegada més, vostè m'està fent preguntes que crec que jo no li puc respondre. El fòrum empresarial és un acte que no té res a veure amb la Cimera Iberoamericana, que va ser organitzat per la Confederació Empresarial Andorrana i ells celebren un sopar de gala, en el marc del qual legítimament demanen a qui consideren oportú que intervingui. I a mi em sembla absolutament raonable que demanin al nostre cap d'Estat o una de les figures

que representen la nostra figura del cap d'Estat que hi intervingui. Em sembla molt més normal protocol·làriament que, si hi ha un cap d'Estat o un representant d'un cap d'Estat en un sopar i un cap de Govern, intervingui el cap d'Estat o el representant del cap d'Estat.

A partir d'aquí, escolti, jo què vol que li digui, m'entén? No era un esdeveniment organitzat pel Govern i el problema que té vostè és que segurament va pertànyer a un Govern on segurament el cap de Govern, com a mínim, i potser alguns ministres es pensaven, doncs, que tenien atribuïdes totes les potestats constitucionals, m'entén? I les coses no funcionen així. Nosaltres vivim en una democràcia parlamentària i el poder executiu té les facultats que té. I jo no pretenc fer de cap d'Estat, ni un ni l'altre, no pretenc fer de Consell General, no pretenc fer de Consell Superior de la Justícia, sinó que pretenc fer de cap de Govern. I m'encarrego de l'òrgan constitucional que encapçalo, que és el Govern. Res més. A partir d'aquí, si vostè va considerar que, de les paraules del copríncep episcopal, que poden agradar més o menys, això són gustos particulars i subjectius, hi va haver una ingerència en l'activitat legislativa d'aquest Consell, escolti, digui'm on ho va veure...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant, senyor Espot.

El Sr. cap de Govern:

Que el copríncep episcopal pugui fer consideracions en matèria ètica o bioètica, no sé com d'això s'infereix que estigui fent ingerència en alguna legislació que s'hagi aprovat aquí o que estigui en tràmit parlamentari. Especifiqui-m'ho millor, perquè jo realment, o vostè és molt mal pensat, o jo soc molt ingenu. Però jo no ho vaig saber veure.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Espot.

Quarta repregunta, senyor López

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Un govern, que vostè sempre aprofita per criticar, del qual el seu pare era un dels membres d'aquest Govern i en el qual cadascú intentava fer la seva funció. I en el que no tinc cap dubte és que si s'hagués fet un debat econòmic, hauria estat el ministre d'Economia el que hauria clos, perquè és una feina del Govern, no és una feina del copríncep cloure una trobada econòmica, en

la qual a més és una oportunitat perduda per al país. És a dir, que vinguin empresaris sud-americans, empresaris espanyols, reputats, tenir-los asseguts en una sala maca i agradable i, en lloc d'aprofitar aquesta avinentesa per explicar el nostre marc fiscal, les nostres ajudes perquè les empreses puguin venir al país, explicar les bondats de la qualitat de vida a Andorra, de la seguretat, fer un discurs que, al meu entendre, surt fora del que s'espera d'una trobada econòmica, jo hi vaig trobar a faltar el Govern. Evidentment, que hi vaig trobar a faltar el Govern en una situació com aquesta. Per tant, vostè no digui...

La Sra. síndica general:

Formuli una repregunta, senyor López.

El Sr. Pere López:

Sí, vaig de seguida.

Hi ha una sèrie de consideracions que mereixen algun aclariment, senyora síndica.

Doncs, que cadascú faci la seva feina. I, per tant, dins d'aquest equilibri de cadascun dels poders, és inacceptable que una representació institucional com ha de ser la dels coprínceps clogui un acte que li correspon al Govern. I vostè sap que en aquell acte, igual que s'ha fet altres vegades, el copríncep ha criticat o va criticar la llei que es va aprovar la passada legislatura d'investigació amb cèl·lules mare i va criticar els límits de la ciència en projectes d'investigació bioètica...

La Sra. síndica general:

Senyor López, faci la pregunta si us plau.

El Sr. Pere López:

Ja acabo de seguida, senyora síndica.

Doncs, jo li demano. Li torno a demanar: vostè creu que és normal que en una trobada econòmica, en lloc d'aprofitar per explicar i per captar inversió estrangera, es faci un discurs de caràcter moral i ètic per part d'un representant que no correspon a cap part del Govern, ja sigui el ministre d'Economia, el cap de Govern o qualsevol de les parcel·les del Govern destinades a atreure la inversió estrangera al nostre país?

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Senyor Espot.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies, senyora síndica.

Li repeteixo, si vostè té algun tipus de queixa o de neguit respecte de l'organització d'un acte que va ser a càrrec de la Confederació Empresarial Andorrana, sobre qui hi va participar o sobre què es va dir, vostè el que ha de fer és agafar el telèfon i trucar al Sr. Gerard Cadena, que és el president de la CEA, i li explica i segurament ell li donarà totes les justificacions de per quin motiu van decidir fer intervenir al copríncep episcopal, qüestió que, d'altra banda, a mi em sembla absolutament normal. Jo no m'hagués sentit còmode intervenint en un acte, jo només, presidit per un dels nostres caps d'Estat. Perquè entenc que si hi ha una persona que protocol·làriament està per damunt meu, és aquesta persona, doncs, qui ha d'intervenir. En tot cas, bé, jo crec que ha quedat molt clar. Al final s'ha acabat desvetllant quina és la seva real preocupació. De fet, a vostè no li preocupa que no estigués present el representant del copríncep francès, a vostè el que li preocupa és que hi siguin presents els coprínceps. Vostè el que vol és que el cap de Govern, perquè pensa que potser algun dia serà cap de Govern, ha de ser present a tot arreu, omnipresent a tot arreu. Per tant, bé, jo crec que avui heu fet un gran avís per a navegants i que tothom sàpiga que si un dia arriba a ser cap de Govern, no només s'immiscirà i decidirà com s'han de desenvolupar els actes que duen a terme les organitzacions patronals i sindicals d'aquest país, i tot el teixit social, sinó que, a més a més, imposarà la seva presència i els seus discursos a tot arreu.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Vagi acabant

El Sr. cap de Govern:

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

D'acord.

No havent-hi més punts en l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Bona tarda.

(Són les 17.14h)

Llistat de preguntes al Govern amb resposta oral disponibles per a la sessió del dia 6 de maig del 2021

1. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Jordi Font Mariné, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 27 d'abril del 2021, **relativa a la construcció d'una rotonda a la CG-1 a l'altura de la Borda Sabaté**, (Reg. Núm. 392).

2. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez, presidenta suplent del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 27 d'abril del 2021, **relativa amb els embarassos de menors que tenen lloc en el nostre país**, (Reg. Núm. 393).

3. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 27 d'abril del 2021, **relativa a la presència del Copríncep episcopal a la XXVII Cimera Iberoamericana de Caps d'Estat i de Govern i al XIII Encuentro Empresarial Iberoamericano**, (Reg. Núm. 394).